

การทำนายความร่วมมือของผู้ป่วยในการบำบัดยาเสพติด ด้วยความพึงพอใจของผู้ป่วย
และเจตคติของผู้ป่วยต่อการบำบัดยาเสพติด กรณีศึกษาในสถาบันรักษารักษ์

นายสันทัต พรประเสริฐมานิต

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548

Prediction of Substance Abuse Patient's Adherence to Therapy by Patient Satisfaction,
Patient's Attitude towards the Therapy: A Case Study of Thanyarak Institute

Mr. Sunthud Pornprasertmanit

A Senior Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Bachelor of Science in Psychology
Faculty of Psychology
Academic Year 2005

4537426538 นายสันทัต พรประเสริฐมานิต: การทำนายความร่วมมือของผู้ป่วยในการบำบัดยาเสพติด ด้วยความพึงพอใจของผู้ป่วย และเจตคติของผู้ป่วยต่อการบำบัดยาเสพติด กรณีศึกษาในสถาบันจิตเวชศาสตร์. (Prediction of substance abuse patient's adherence to therapy by patient satisfaction, patient's attitude towards the therapy: A case study of Thanyarak Institute) อ. ที่ปรึกษา: อาจารย์ทิพย์นภา หวนสุริยา, 101 หน้า

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ (1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความพึงพอใจที่มีต่อการบำบัดยาเสพติดของผู้ป่วยยาเสพติด และ (2) เพื่อทำนายความร่วมมือในการบำบัดของผู้ป่วยด้วยความพึงพอใจ และเจตคติต่อการบำบัด ผลการวิจัยพบว่า (1) องค์ประกอบของความพึงพอใจมี 4 องค์ประกอบ คือ ความพึงพอใจด้านบุคลากร ความพึงพอใจด้านการบำบัดและการให้บริการ ความพึงพอใจด้านสถานที่ และความพึงพอใจด้านการตอบสนองความต้องการของผู้ป่วย (2) เจตคติและความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการบำบัดยาเสพติดสามารถทำนายความร่วมมือของผู้ป่วยได้ 30 % โดย องค์ประกอบของความพึงพอใจที่สามารถทำนายได้ คือ ความพึงพอใจด้านบุคลากร และความพึงพอใจด้านการบำบัดและการให้บริการ

หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษา .....

4537426538 SUNTHUD PORNPRASERTMANIT: PREDICTION OF SUBSTANCE ABUSE PATIENT'S ADHERENCE TO THERAPY BY PATIENT SATISFACTION, PATIENT'S ATTITUDE TOWARDS THE THERAPY: A CASE STUDY OF THANYARAK INSTITUTE. ADVISOR: LECTURER THIPNAPA HUANSURIYA, 101 pp.

The purposes of this research were (1) to study the underlying factors of patient's satisfaction of substance abuse patient and (2) to predict patient's adherence by satisfaction and attitude toward therapy. The results reveal that (1) factors underlying patient's satisfaction are satisfaction with personnel, satisfaction with therapy and service, satisfaction with the program's efficiency in meeting patient's needs and satisfaction with residential treatment facility (2) patient's attitude and satisfaction really could predict patient adherence (shared 30 % of variance). Two factors of patient's satisfaction which can predict the patient's adherence are satisfaction with personnel and satisfaction with therapy and service.

Program: Bachelor of Science	Student's signature	.....
Field of Study: Psychology	Advisor's signature	.....
Academic Year 2005		

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	21
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	21
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	22
ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย	22
สมมติฐานการวิจัย	23
2. วิธีการดำเนินการวิจัย	24
กลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4. อภิปรายผลการวิจัย	52
5. ข้อเสนอแนะในการวิจัย	54
รายการอ้างอิง	60
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก	64
ภาคผนวก ข	71
ภาคผนวก ค	74
ภาคผนวก ง	78
ภาคผนวก จ	82

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก จ	85
ภาคผนวก ช	86
ภาคผนวก ซ	87
ภาคผนวก ฌ.....	88
ภาคผนวก ญ.....	94
ภาคผนวก ฎ	100

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรวัดความพึงพอใจ 33 ข้อ ทั้งในแต่ละองค์ประกอบ และทั้งฉบับ ในการศึกษานำร่อง การเก็บข้อมูลจริงครั้งที่ 1 และการเก็บข้อมูลจริงครั้งที่ 2	27
2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดความพึงพอใจแบบองค์ประกอบ และมาตรวัดความพึงพอใจแบบภาพรวม	29
2.3	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรวัดความร่วมมือของผู้ป่วย ทั้งแบบเจตนาในการแสดงพฤติกรรมร่วมมือ และการรับรู้การแสดงพฤติกรรมร่วมมือในการศึกษานำร่อง การเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 และ 2	31
3.1	จำนวนข้อมูลสุดโต่งของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์สถิติอนุมาน	36
3.2	ค่าสถิติพื้นฐานของอายุและรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง	37
3.3	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์สถิติอนุมานทั้ง 10 ตัวแปร	38
3.4	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยทั้ง 10 ตัวแปร โดยใช้วิธีการคัดเลือกข้อมูลแบบ Listwise	40
3.5	สถิติการวิเคราะห์แบบลำดับขั้น ตัวแปรตามเป็นเจตนาในการแสดงพฤติกรรมร่วมมือ โดยขั้นที่ 1 ใ้ระยะเวลาในการบำบัด ขั้นที่ 2 ใ้เจตคติต่อการบำบัด ขั้นที่ 3 ใ้ความพึงพอใจแต่ละองค์ประกอบ และขั้นที่ 4 ใ้ความพึงพอใจแบบภาพรวม	42
3.6	สถิติการวิเคราะห์แบบลำดับขั้น ตัวแปรตามเป็นการรับรู้การแสดงพฤติกรรมร่วมมือ โดยขั้นที่ 1 ใ้ระยะเวลาในการบำบัด ขั้นที่ 2 ใ้เจตคติต่อการบำบัด ขั้นที่ 3 ใ้ความพึงพอใจแต่ละองค์ประกอบ และขั้นที่ 4 ใ้ความพึงพอใจแบบภาพรวม	44
3.7	สถิติการวิเคราะห์แบบลำดับขั้น ตัวแปรตามเป็นคะแนนเฉลี่ยระหว่างเจตนาและการรับรู้ โดยขั้นที่ 1 ใ้ระยะเวลาในการบำบัด ขั้นที่ 2 ใ้เจตคติต่อการบำบัดขั้นที่ 3 ใ้ความพึงพอใจแต่ละองค์ประกอบ และขั้นที่ 4 ใ้ความพึงพอใจแบบภาพรวม	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
3.8	สถิติการวิเคราะห์แบบลำดับขั้น ตัวแปรตามเป็นเจตนาในการแสดงพฤติกรรม ร่วมมือ โดยขั้นที่ 1 ใ้ระยะเวลาในการบำบัด ขั้นที่ 2 ใ้ความพึงพอใจแต่ละ องค์ประกอบ ขั้นที่ 3 ใ้ความพึงพอใจแบบภาพรวม และขั้นที่ 4 ใ้เจตคติ ต่อการบำบัด	47
3.9	สถิติการวิเคราะห์แบบลำดับขั้น ตัวแปรตามเป็นการรับรู้การแสดงพฤติกรรม ร่วมมือ โดยขั้นที่ 1 ใ้ระยะเวลาในการบำบัด ขั้นที่ 2 ใ้ความพึงพอใจแต่ละ องค์ประกอบ ขั้นที่ 3 ใ้ความพึงพอใจแบบภาพรวม และขั้นที่ 4 ใ้เจตคติ ต่อการบำบัด	48
3.10	สถิติการวิเคราะห์แบบลำดับขั้น ตัวแปรตามเป็นค่าเฉลี่ยระหว่างเจตนาและ การรับรู้ โดยขั้นที่ 1 ใ้ระยะเวลาในการบำบัด ขั้นที่ 2 ใ้ความพึงพอใจแต่ละ องค์ประกอบ ขั้นที่ 3 ใ้ความพึงพอใจแบบภาพรวม และขั้นที่ 4 ใ้เจตคติ ต่อการบำบัด	49
ก.1	ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน ความพึงพอใจต่อลักษณะต่างๆ จากผู้ป่วยจำนวน 106 คน	65
ก.2	ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน ความพึงพอใจต่อลักษณะต่างๆ จากผู้ป่วยจำนวน 106 คน (ต่อ)	66
ก.3	ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน ความพึงพอใจต่อลักษณะต่างๆ จากผู้ป่วยจำนวน 106 คน (ต่อ)	67
ก.4	ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน ความพึงพอใจต่อลักษณะต่างๆ จากผู้ป่วยจำนวน 106 คน (ต่อ)	68
ก.5	ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน ความพึงพอใจต่อลักษณะต่างๆ จากผู้ป่วยจำนวน 106 คน (ต่อ)	69
ก.6	ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน ความพึงพอใจต่อลักษณะต่างๆ จากผู้ป่วยจำนวน 106 คน (ต่อ)	70
ข.1	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ และคะแนนรวมข้อที่เหลือของมาตรวัด ความพึงพอใจ 40 ข้อในการเก็บข้อมูลนำร่อง	71
ข.2	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ และคะแนนรวมข้อที่เหลือของมาตรวัด ความพึงพอใจ 40 ข้อในการเก็บข้อมูลนำร่อง (ต่อ)	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ค.1	ค่า Eigenvalue ของค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงความพึงพอใจ 40 ข้อ ค่า Eigenvalue จากการสกัดองค์ประกอบแบบ Alpha Factoring และค่า Eigenvalue หลังจากหมุนแกนด้วยวิธี VARIMAX จากกลุ่มตัวอย่างนำร่อง 209 คน	75
ค. 2	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของมาตรวัดความพึงพอใจ 40 ข้อ ที่มีต่อทั้ง 6 องค์ประกอบ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างนำร่อง 209 คน	75
ค. 3	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของมาตรวัดความพึงพอใจ 40 ข้อ ที่มีต่อทั้ง 6 องค์ประกอบ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างนำร่อง 209 คน (ต่อ)	76
ง.1	ค่า Eigenvalue ของค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงความพึงพอใจ 34 ข้อ ค่า Eigenvalue จากการสกัดองค์ประกอบแบบ Alpha Factoring และค่า Eigenvalue หลังจากหมุนแกนด้วยวิธี VARIMAX จากกลุ่มตัวอย่างนำร่อง 666 คน	79
ง. 2	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของมาตรวัดความพึงพอใจ 34 ข้อ ที่มีต่อทั้ง 4 องค์ประกอบ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างนำร่อง 666 คน	79
ง. 2	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของมาตรวัดความพึงพอใจ 34 ข้อ ที่มีต่อทั้ง 4 องค์ประกอบ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างนำร่อง 666 คน (ต่อ)	80
จ. 1	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวมข้อที่เหลือของมาตรวัด เจตคติต่อการบำบัด 20 ข้อในกลุ่มตัวอย่างนำร่อง	83
จ. 2	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวมข้อที่เหลือของมาตรวัด เจตคติต่อการบำบัด 12 ข้อในกลุ่มตัวอย่างนำร่อง และกลุ่มตัวอย่างจริง	84
ฉ.1	ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินพฤติกรรม ร่วมมือโดยผู้บำบัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 7 คน	85
ช.1	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวมข้อที่เหลือของมาตรวัด ความร่วมมือของผู้ป่วยทั้งสองมาตร จากกลุ่มตัวอย่างนำร่อง และกลุ่มตัวอย่าง จริงจากการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 และ 2	86
ช.1	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเจตนาและคะแนนการรับรู้พฤติกรรมร่วมมือ แต่ละพฤติกรรมในกลุ่มตัวอย่างจริง	87
ฎ.1	ค่าสัมประสิทธิ์องค์ประกอบของข้อกระทงความพึงพอใจทั้ง 33 ข้อในการสร้าง คะแนนองค์ประกอบ	100

สารบัญภาพ

รูปที่		หน้า
1.1	โมเดลจากสมมติฐานการวิจัยที่ 2	23
2.1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเก็บข้อมูลจริงทั้ง 2 ครั้ง	24
2.2	มาตรประเมินความพึงพอใจแบบภาพรวม	28